

A HALÁL EREKLYÉI ÉS AZ ÖRÖK ÉLET EVANGÉLIUMA GODRIC'S HOLLOW-BAN

SZABADOS ÁDÁM

Amikor a Harry Potter sorozat ötödik könyve megjelent, J. K. Rowling kissé epésen megjegyezte: „A fundamentalista keresztények biztos azt fogják kifogásolni, hogy vastagabb lett, mint a Biblia.” Nem véletlenül fáj neki a keresztények felől érkező kemény bírálólat, hiszen azoktól kapott kíméletlen ütésekkel, akikkel – most már tudható – végig egy oldalon állt. Erről akkor mégis hallgatott, mert előre kigondolt tervét akadályozta volna, ha túl hamar kiteríti a kártyáit.

A mozikban tavaly év végétől lehet látni a *Harry Potter és a Halál ereklyéi* első részét. Aki csak a filmekben keresztül követi a sorozatot, annak még mindig rejtve van több fontos részlet, de a figyelmes néző már ebben a filmben is elgondolkodhatott néhány érdekes mozzanaton. Ezekre szeretnék most rámutatni. Ha valaki még nem olvasta a könyveket és nem látta a filmet, az vigyázzon, mert spoilerek következnek!

Az már az első részben kiderült, hogy a fausti jegyeket magán viselő Voldemort legfőbb ellensége nem Harry Potter, hanem a halál. A halált szeretné legyőzni, ez minden vágya, ez a mozgatórugója legsötétebb mágiáinak. A három testvér meséje, melyet a filmben gyönyörű grafika elevenít meg, kulcsmomentuma az egész sorozatnak. A varázslók világában ismert mesében a három testvér három ereklyét kapott a Haláltól, amelyekkel azonban külön-külön egyikük sem tudta legyőzni őt. Az ereklyék csak együtt arathattak volna diadalt felette – vagy talán még úgy sem?

A hetedik kötetben napvilágot lát, hogy a fiatal Dumbledore is a Halál ereklyéit akarta megszerezni, azonban fájdalmas – és bűnös – kanyarok után megértette, hogy a halál legyőzéséhez nem ez az út vezet. Aki látta már a hatodik részt, tudja, hogy Dumbledore miért nem szerepel a hetedik rész első felében. Aki olvasta a hetedik kötetet, azt is tudja, hogy a professzornak jut még szerep a befejező epizódban. Hogy megérthessük, Dumbledore hogyan kerül elő újra a mese végén, Godric's Hollow-ba kell követnünk Harry-t és Hermionét. Rowling ott rejtette el ugyanis az egész mesesorozat megértésének kulcsait. Akinek volt szeme, az [észrevehette](#) a mese ívét az első részben is. Sajnos a legtöbb keresztényt akkoriban elvakította a varázslóiskola miatti előítélete, alapvetően félreértve a fikció működési elvét. Ez még valamelyest érthető, bár Rowling korábban is egyértelművé tette: „Istenben hiszek, nem a varázslásban.” Aki viszont még Godric's Hollow-ban sem veszi észre az evangéliumot, annak valóban új szemüvegre van szüksége!

Godric's Hollow az a hely, ahol Lily Potter az életét adta fiáért, Harry-ért, és ahol a Potter gyermek túlélte Tudjukki halálos átkát. Itt élt annakidején a Dumbledore család is. A filmben a rendező ügyesen kidomborítja azt, ahogy a horcruxokat kereső Harry és Hermione hosszú, céltalan téblábolás után eldönti, hogy elmegy Godric's Hollow-ba, Harry szüleinek a sírjához. A faluba érve megpillantják a templom ólomüveges ablakát. Hermione szólal meg:

„Figyelj, Harry, szerintem szenteste van.” Itt álljunk is meg egy pillanatra, mert egyáltalán nem lényegtelen mozzanat ez. A Karácsony említése a multikulturálissá formálódó Angliában ma politikailag inkorrektnek számító állásfoglalás. Ennek ellenére a Karácsony a Harry Potter sorozat visszatérő szimbóluma, hogy mást ne mondjak (erős spoiler következik most!), a Roxfortban Harry Karácsonykor kapta a láthatatlanná tevő köpenyt is: a Halál ereklyéinek egyikét. De haladjunk a történetben.

A templom temetőjében találunk rá James és Lily Potter sírkövére, ahol Rowling olyan információt ad az olvasónak, mely valószínűleg a legtudatosabban kiválasztott mondata az egész mesesorozatnak. Mindjárt meglátjuk, hogy mi az, de előtte Harry és Hermione egy másik sírkőbe botlanak, Kendra és Ariana Dumbledore sírkövére, ahol Rowling a mesék első értelmezési kulcsát helyezte el. A kötetből kiderül, hogy Kendra és Ariana halála kapcsolatban volt Dumbledore azon időszakával, amikor szíve a Halál ereklyéinek kutatásán csüngött. Harry és Hermione egy feliratot vesznek észre a nevek alatt. Egy idézetet:

„Ahol a kincsed, ott a szíved.”

Egyértelmű, hogy ez a Bibliából, Máté evangéliumából vett idézet. Harry megállapítja: bizonyára Dumbledore választotta, hisz anyja halálával ő lett a családfő. Dumbledore valamit megértett, valamit, ami őt később a Roxfort – és lelki értelemben az egész varázslótársadalom – bölcs vezetőjévé tette. Megértette, hogy a szívét másba kell helyeznie, a Halál három ereklyéje nem lehet az a kincs, amelynek keresésére az életét felteszi. Harry újra elolvassa a feliratot: „Ahol a kincsed, ott a szíved.” Ez az első, de nem az utolsó bibliai idézet Godric's Hollow temetőjében. Mindjárt a másik idézetet is megpillantjuk, James és Lily Potter sírján. Előtte azonban Harry-ék a temetőben bóklászva újabb fontos nyomra bukkannak. Az egyik sírra a Halál ereklyéinek jele, a halál legyőzésének a három barát meséjéből ismert szimbóluma lett vésve. Miközben Harry a jelet figyel, nyugtalanná válik, mint amikor a dementorok halálszagú, örömgylkos közeledését észleli. Körülnéz, de rájön, hogy csak a templom lámpái aludtak ki és a karácsonyi ének halkult el.

Hirtelen Hermione szólítja meg, mert időközben megtalálta Harry szüleinek a sírját. Harry odasiet és elolvassa a sírfeliratot: „James Potter; szül. 1960. március 27., megh. 1981. október 31. Lily Potter, szül. 1960. január 30., megh. 1981. október 31.” Október 31. az a nap, amikor Harry túlélte a halálos átkot, és megtörte Voldemort rémuralmát, új időszámítást adva a varázslók világának. Szülei azonban meghaltak azon a végzetes napon, és ez a Voldemort okozta sebnél is jobban fáj Harry-nek. Lassan, szinte betűről betűre olvassa el a feliratot, mintha ez lenne az egyetlen alkalma rá, hogy felfogja az értelmét. Az utolsó sort – egy újabb idézetet a nevek és dátumok alatt – már hangosan olvassa:

„Utolsó ellenségként a halál semmisül meg.”

Az angol eredeti a King James Bibliából idéz, félreérthetetlenül utalva Pál apostol szavaira. Harry agyán azonban borzalmas gondolat fut ekkor át: „Ez a halálfalók eszméje, nem? Hogy kerül ez ide?” Hermione Rowling

szócsöveként a mesefolyam legfontosabb mondatát mondja ekkor ki: „Harry, ez nem az a legyőzés, amit a halálfalók akarnak.... Ez azt jelenti, hogy... hisz tudod... hogy túlélni a halált. Élni a halál után.”

Élni a halál után? Mint a keresztényként eltemetett James és Lily Potter (ugye nem felejtettük el: Sirius Black Harry *keresztapja* volt!), vagy mint a Halál ereklyéit valódi kincsre cserélő, és önmagát feláldozó Dumbledore? Pontosan. Rowling zavarbaejtő egyértelműséggel vezeti elő őket azokban a pillanatokban, amikor Harry Voldemort miatt az élet és halál köztes terébe kerül.

Hermione karácsonyi rózsákat (a magyar fordításban fekete hunyor, amit karácsony rózsájának is mondanak) varázsol Harry szüleinek a sírjára: a Messiás születésének régi szimbólumait. Ezek után – hogy felpörgessem az eseményeket – találkozik Harry Bathildával, aki nem más, mint Nagini, a kígyó. Ő azonban ugyanúgy nem tudja elpusztítani Harry-t, mint a Jelenések könyve ősi kígyója az asszonytól született fiúgyermeket (Jel 12).

Aki szerint mindez spekuláció, annak javaslom, nézzon utána, hol adja később Harry az életét a barátaiért. A hely neve: King’s Cross. Véletlen? Nem, nem véletlen.

A hetedik regény megjelenése után Rowling interjút adott újságíróknak. A sajtótájékoztatón – meglepve szinte minden jelenlévőt – megvallotta: „A vallásos szimbolizmus számomra kezdettől nyilvánvaló volt. De nem akartam erről nyíltan beszélni, mert azzal elárultam volna, hogy merre halad a történet.” Majd hozzátette: „Azok a konkrét idézetek, melyeket [Harry] Godric’s Hollow-ban talál, összefoglalják – majdhogynem kivonatolják – az egész sorozatot.”

Az igazság kedvéért azt is el kell mondani, hogy ezen a sajtótájékoztatón Rowling a keresztény hitével kapcsolatos küzdelmeiről is nyíltan beszélt. „Mint Graham Greene-nek, néha az a hitem, hogy vissza fog térni a hitem.” Az író nő nem hagyott kétséget azonban afelől, hogy a halál utáni élet kérdése mélyen foglalkoztatja, és a Harry Potter sorozatot a keresztény válasz szimbólumaival töltötte meg. „Ha egy adott héten többször is megkérdeznék tőlem, hogy hiszek-e a halál utáni életben, a válaszom összességében az lenne: igen, hiszek a halál utáni életben. Nagyon foglalkoztat a kérdés, és ez szerintem nyilvánvaló a könyvekből.” Rowling azt is elárulta, hogy bár anglikánnak keresztelték, rendszeresen a skót presbiteriánus egyház egyik gyülekezetébe jár. Nem kapott vallásos nevelést, presbiteriánus hite felnőttkori döntése volt. Godric’s Hollow evangéliuma ezt a törekeny hitvallását tükrözi.